25. 10. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ještě jednou odposlech

Odposlech v České republice celkem nikoho nezajímá, to ovšem do doby, než se ozve někdo jiný, než běžný řadový občan. Pokud tedy takový neřadový občan zjistí, že jeho telefonické hovory byly zřejmě zaznamenávány, a na detaily se začne ptát i prezident české republiky, jehož telefonické hovory byly zřejmě, dle sdělení denního tisku, po určitou dobu také poslouchány někým jiným, začnou se dít věci. No a pokud pak policejní ředitel řekne – volně parafrázováno - že vlastně takové odposlechy jsou běžná věc a ten, kdo se ničeho nedopustil se nemá čeho bát – je hned oheň na střeše.

Budeme-li ovšem ono kontroverzní prohlášení policejního ředitele posuzovat objektivně, řekl naprostou pravdu a má i pravdu (ať již to zní jakkoliv). Odposlechy (legální) jsou při dodržení zákona a jiných obecně závazných předpisů naprosto běžná a rutinní věc. Viz. např. Zákon č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním, Zákon č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky, Zákon č. 154/1994 Sb. o Bezpečnostní informační službě České republiky, Zákon č. 555/1992 Sb. o Vězeňské službě a justiční stráži České republiky, Zákon č. 13/1993 Sb. Celní zákon Zákon č. 169/1999 Sb. o výkonu trestu odnětí svobody, Vyhláška č.109/1994 Sb., kterou se provádí řád výkonu vazby, Pokyn obecné povahy č. 12/2003 nejvyššího státního zástupce ze dne 19. prosince 2003, jímž se upravuje postup státních zástupců při trestním stíhání osob, při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním a postup v trestním řízení soudním, Směrnice Evropského parlamentu a rady č. 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (Směrnice o soukromí a elektronických komunikacích)

Tudíž pokud je někdo odposlouchávám, není nic snažšího, než zjistit, zda se tak děje legálně, či nikoliv. Pokud byl zaznamenán hovor někoho, kdo hovořil s odposlouchávaným – nedá se nic dělat, je to zkrátka daň za hovor se „sprostým podezřelým“.

Pokud se ovšem někdo domnívá, že oprávnění příslušných orgánů, provádět odposlechy jsou příliš široká, a ten někdo je snad takový neřadový občan, možná poslanec, nezbývá než říci, že přece máme jen to, co oni chtěli. Oprávnění příslušných subjektů přece schválila poslanecká sněmovna.

Poslanecká sněmovna ovšem také projednává a projednává (projednání návrhu bylo odloženo) poslanecký návrh poslanců Ivan Langera, Jiřího Bílého a Tomáše Kladívka novely trestního zákona, http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=4&CT=632&CT1=0, která obsahuje novou skutkovou podstatu trestného činu neoprávněného odposlechu. Znění navrhované novely zákona říká, že “kdo neoprávněně provede odposlech nebo záznam odposlechu sítě telefonního, datového či jiného obdobného komunikačního provozu, či provozu se záznamem přepravovaných zpráv bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.” Totéž se pak vztahuje i na toho, kdo provede odposlech prostor. Odnětím svobody až na tři léta by pak podle návrhu novely měl být potrestán ten, kdo spáchá uvedený čin v úmyslu usnadnit jiný trestný čin.

Důvodem návrhu uvedené novely je podle důvodové zprávy reakce na rozvoj moderních komunikačních technologií a rizika vyplývající z jejich zneužití, kdy zároveň podle stávajících skutkových podstat nelze jako trestné jednání stíhat a sankcionovat jiné jednání než porušování tajemství dopravovaných zpráv s tím, že “návrhem se zvyšuje ochrana proti zásahům do práv na ochranu soukromí a nedotknutelnosti obydlí či jiných užívaných prostor, které je možné chránit jen cestou žalob na ochranu osobnosti, tzn. cestou individuální soudní ochrany v občanském soudním řízení a nikoliv v rámci trestního řízení.”

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Účinky rozhodnutí o úpadku v praxi
- Nezpůsobilý poddodavatel ve veřejné zakázce: kdy může zadavatel zůstat nečinný?
- Kdy se z nesplaceného úvěru stane trestný čin? Úvěrový podvod v praxi
- Lze sjednat kupní smlouvu s „utajenou“ kupní cenou?
- Pracovněprávní dokumenty a elektronický podpis – když certifikát vyprší dříve než archivační lhůta
- 10 otázek pro … Janu Andresovou
- Souhrn významných událostí ze světa práva
- Novela stavebního zákona: přehled změn a dopadů do praxe po dokončení legislativního procesu
- Nové nařízení EU o obalech a obalových odpadech: kdo všechno může být výrobcem?
- Energetická náročnost budovy jako cenotvorný faktor
- Okamžité zrušení pracovního poměru vs. výpověď podle ust. § 52 písm. g) zákoníku práce